

Čtvrtá americká výprava v Čechách.

(Převzaté dle článku z časopisu "The American")

XYZ. — V Praze, 17. června 1895.

Nedělní čísla českých deníků li-
stů vyšla ve slavnostním rouše. V
čele nesla uvítání hostů vřelá, pří-
padně, slopce ostatní plny měla
zpomínek na zaoceánské bratry,
kteří sajomenavě na děsný osud
parníku "Eibe", neohroženě přes mi-
liony tun a propasti přijíždějí tou
dobou již po pevnině do drabé, krás-
né, původní své vlasti.

Doba v níž Američané přijíždějí
byla charakteristická. Za zemí či-
stých, vzdálených přes oceán nesli
volní občané úsaku Čechům, kteří
soudobně v širší vlasti své byli ka-
ceřování, ponižování. Pokrevenci
přinášeli osvědčení krve, která měla
bíti otrávena vatřikem jedů roz-
kladných.

Zatím co vjíždějí američtí naši
vzácní, přebobřaví hosté v máti čes-
kých měst, odehrál se ve Vídni akt
důležitý, akt způsobený valnou částí
vlivem opozice české, která nedala
se snižiti, nedala se otrávit, ale moc-
ným vzruchem vytrhla se katanům
a pomáhala a srazila v hrob vlastní
své hrobaře.

Zatím co američtí Čechové do
Prahy vjíždějí, koalice chystala
se k smrti. Dnes dodělala, 8. ní i
ministerstvo Windischgrätzovo, kte-
ré se poděkovalo, odstoupilo. Opo-
sice tedy zvítězila. Nelze tvrditi co
nastane u nás v několika dnech a
patř úvaha o tom také v jiné rubri-
ce, ale přejeme si z duše, aby vjezd
bratří amerických, ta manifestace
lásky a obětavosti, napodjatosti a
mohutnosti české, byla šťastným
předurčením, šťastnou veškerou věst-
bou v naši budoucnost,

Přišli bratři v pravý, v nejbořší
čas. Kéž žár posilův nás k boji
— též jejich zvrtná po vlastní touha
zeleť v tomtož boji naše šky. —
Leč dosti sentencí, vraťme se k
vlastnímu účelu těchto řádek, totiž
k vyličení přijezdu americké vy-
pravy.

Předem upřímně se vyznáváme:
Čím skutečně vjezd její byl, toho
vyličit nedovedeme. My, ani nikdo.
Co dalo se, musili byste vidět, co
cítilo se, musili byste cítit

O nadšeném přivítání na nádraží,
o triumfální jízdě jejich na ostrov
Zofináký a o slavnosti tam obývané
přincsi listy pražské zprávy obšírné
a jelikož zajisté zprávu z nich vyňa-
tou již jste přinesli, obmezují se na
vyličení slavnosti dnů následovních.

*Druhého dne, v pondělí bylo v
Praze od časného jitra živo.* Mati-
čka Praha probudila se nadšena a
rozradostněna. Kam bylo jen lze
pohlédnout, všude jevil se olejtář
ruch a všude se o návštěvě americké
mluvilo. Kdo jen mohl, použil krás-
né konečné pohody i památnosti dne
a pospíšil do výstavy. Hned po 8.
hodině ranf uhánělo Bělského tří-
dou plno kočárů a všechny vozy
tramwayové byly již od rána přepl-
něny. Na prostranství před výsta-
vištěm houstly davy obecnstva, jež
se na mnoze hrnulo hned i do vý-
stavy. První tisícovka denní ná-
vštěvy dosažena byla za chvíli a než
došlo ke slavnostnímu uvítání bratří
Američanů, oznamovaly již tourni-
quety na tři tisíce pražských ná-
vštěvnků. Radostný ruch obecnstva
v okolí hlavní brány věstil blízkost
památného okamžiků.

Hosté američtí shromáždili se
před hlavní branou výstavní, kamž
se sjíždějí po různých v kočárech, a v
půl jedenácti vešli pospolu hlavní
branou do výstavy. Hlučné "Na
zdar!" a "Vítejte nám!" pozdravilo
z řad obecnstva vzácné příchozí.
Hustým špálfrem a za radostných
pozdravů krácel jejich průvod, členy
výkonného a zábravního výboru ve-
dený, podél oddělení spolkového a

zshnil pak před palácem národopisný
k hudebnímu pavillonu, odkudž jej
přivítaly trojčlenné famfrýz orche-
stru výstavního. Radostný jasot
obecnstva znovu se rozlehl prostora-
mi výstavními a národní hymna
americká vpadla v nadšeré tyto
projevy. Zatím obošel průvod
hudební pavillon a stanul před
národopisným palácem, kdež se s
ním shromáždili členové výkonného
výboru výstavního s hrabětem La-
žanským v čele.

Mistopředseda výkonného výboru
pan ředitel F. A. Šubert vystoupil
po té do hudebního pavillonu a vře-
lou řečí drabé hosty oslovil.

V úsavý ohlas, jež bratrské toto
pozdravení vzbudilo, zazněla mohut-
ná hymna "Kde domov můj?" již
vyléčilo shromáždění z obnažením
hlavami a převázelo novým jasotem.
Jmenem hostů amerických děkoval
český ředitel pan Hrachovský z Min-
neapolis. Po té vystoupil z kruhu
vítacího komitétu městský radové
kutnohorští pp. Hrabák a Doskočil,
kteří přišli osobně pozvat milých
hostů k návštěvě Kutné Hory.

Srdcečné projevy radosti zakončily
i tuto řeč a průvod se chystal k od-
chodu do amerického oddělení. Za-
tím se dostavil k hostům synáček p.
Jos. Orta, člena výstavního praesidia,
a v kočátku přinášel americkým da-
mám květiny a červenobílé stužky
na památku. Když byly tyto vonné
pozdravy ručkou hezounkého hořka
rozdány milým sestřím z Ameriky,
hnul se průvod a podél budovy
pražské výstavy městské odcházel
k oddělení americkému. Nový zá-
stup obecnstva očekával již zde
vzácné příchozí pod obrovskými
dvěma stožáry, praporem červeno-
bílým a praporem americkým ozdo-
benými. Celá společnost i s proudu
pražského obecnstva došla až k
jednoduchému kostelíku americké-
mu, s jehož schodiště promluvil pan
P. Vavř. Hoisa, pořadatel uvítacího
komitétu pražského. Část hostů
vešla po té do kostelíka, prohléd-
nouti si tamní katolické výstavy
českoamerické. Zatím se v nedale-
ké residenci amerického Čecha děly
přípravy k uvítání novému a když
se tam po prohlédnutí kostelíka
shromáždili všichni hosté, oslovil je
administrátor amerického oddělení,
architekt p. Josef Krčil. Po té byly
zvláště uvítány americké ženy zástup-
kyněmi Čechek amerických i dám-
ským odborem výstavním. Slečna
Karla Machova promluvila jakožto
delegátka jednoty českých dám v
Chicagu jmenem pořadatelek česko-
amerického oddělení. Za dámský
odbor výstavní uvítala americké se-
stry p. K. Baumgartlová z Karlína.
Pí. A. Haasová z Chicaga vřetala ko-
nečně hosty jmenem české ženské
jednoty a českých dam zámořských v
novém jejich domově. Drazí hosté
vešli po té do residence a prohléd-
nuvše si ji odebrali se na snědanf do
amerického salonu paně Mattasova v
blízkém sousedství, kdež uvnitř
místnosti i pod školními stany use-
dli s četnou společností pražskou.
Zatím přicházely z Prahy nové davy
obecnstva, spěchajíce vesměs do
americké osady, vítajíce hosty a
prohlížejíce s nimi bohaté oddělení
jejich. Sbratřeni lidé dosud nezna-
mých dělo se skoro rázem a za chví-
li pozorovali jsme již po celé výsta-
vě hloučky Američanů i Pražanů,
kteří bedlivě prohlíželi jednotlivá
oddělení nebo besedovali v různých
restaurantech.

K obědu odešla část hostů do sa-
lonu amerického a jiná část do re-
staurace paně Petzoldovy. Zde byli
hosté mile překvapeni majetnkem
restaurace p. Václavem Petzoldem.
Tabule v jídelní sňi byla vkusně
okrášlena valkými kyticemi a na po-
čest hostů uspořádán veliký banket,
jež potrvál až do třetí hodiny. Po
něm prohlásil pan Petzold, že byla
společnost jeho vzácnými hosty a

pravil jí, aby laskavě přijata toto
české pohostění na dškas upřímně
radosti, již z jejího příchodu pocítil.
Společnost byla pozorností paně
Petzoldovou velice překvapena a na
rychlo nespořádala rozmárou ovaci,
při níž vydán i "pamětní spis" a p.
Petzoldovi přijata na prsa slavnost
ní medaillie. Laskavý hostitel za
tuto veselou počtu srdečně děkoval
a prosil milé hosty, aby i za ocek-
nem často vzpomínali na starou
vlast. Všichni američtí hosté se
trvali na výstavě až do večera a pro-
hlížejíce si porbánu všechny její
krávy, pobavili se hned odpoledne
starodávnou slavností obuvnickou,
kteřá přivedla do výstavy nový pří-
val obecnstva k prvnímu dni ame-
rickému. Nebylo dosud na výstavě
tolik radosti, jako dne toho. ... Roz-
hod hostů byl v pozdní hodině. —

Čeche američané v Kutné Hore.

(Převzaté dle článku "Denního Hlasatele")

V pátek vyjelí jsme o sedmé hodi-
ně; bylo nás k sedmdesáti Američa-
nům a mnoho Pražanů. Z Prahy
byl mezi námi též radní města pan
Vilémek. Na nádražích v Lysé,
Nymburku a Kolíně uvítali nás So-
kolové, hasiči i veteráni, kromě ně-
kterých civilních a dámských spoi-
ků. Jakmile vlak vjížděl do nádraží
hrála vždy hudba "Kde domov můj"
a z obou stran voláno "na zdar" a
"sláva". Dámy házely nám kyticce do
vozu a bylo li času dosti, tiskli jsme
si na vzájem ruce. V mnohých
očích leskly se opět slzy. Mnozí
přicházeli a tázali se, jedeli ten či
onen. Několik žen dalo se do hoř-
kého pláče. Měly děti v Americe
a nyní, když uzřely nás a viděly to
radostné vítání, plakaly.

Po 11. hod. zastavil vlak v nádraží
Kutné Hory. Z nebe jen lílo. Snad
již nebe dávalo nám výstrahu. Byli
jme uvítáni na nádraží městským
radou p. Doskočilem a redaktorem
Toužilem. Když v dešti ustálo,
kráčeli jsme do města. Před budo-
vou nádražní stály veliké davy lidu.
Když průvod se seřadil, postavili se
po jedné straně Sokolové, po druhé
pak městští strážníci, aby udrželi
množství od nás ve slušné vzdáleno-
sti, načež s hubbou v čele pochodo-
vali jsme do městské radnice.

Po prohlédnutí starobylé budovy
a sně a po obdarování kyticí z růží,
na něž byly stužky československé s
nápisem "Na památku na návštěvu
— Čechů amerických — na Horách
Kutných 21. června 1895", ubrali
jme se do starobylého a památného
Vlašského Dvora, kde druhdy bý-
valo sídlo králů českých, dokud Hora
byla po Praze největším městem
českým. Zde připraveny byly stoly,
za něž jsme zasedli a byli jsme po-
hostěni způsobem věru velmi skvě-
lým a sice jidly studenými a různý-
mi druhy vín a pizeňským pivem.
Vína stálo na stole lahvi u-lik, že se
ani nevypilo. Dámy městské stále
pak nosily pivo a jídla. Toto skvě-
lé uvítání a pohostění naplnilo nás
všecky nadšením pro Kutnou Horu.
Axi o 3. hodině byli jsme rozvedeni
po bytech a hotelích, při čemž nám
za průvodce sloužili Sokolové a poli-
ciisté městští. Na cestě do bytů
teprve mohli jsme se pověimnouti,
jak občanstvo Hor Kutných ozdobí-
lo domy své na počtu našf. Prapory
barev výhradně českých vlály z do-
mů a okrasy barev českých a slovan-
ských zřeli jsme na domě nejednom.
Celé město bylo v havu svátečním a
lid na ulicích pozdravoval nás vřele
a úslužně. Byli jsme potěšeni a
dojmuti počtami těmi. Odpoledne
sešli jsme se a společně prohlíželi
jme památky Hory Kutné. Pro-
hlédli jsme dva starobylé chrámy,
některé jiné památnosti, načež za-
stavili jsme se u sochy Karla Havlíč-
ka Borovského a po řeči redaktora
Toužila zapěli jsme: Spi Havlíčku
v svém hrobečku. Odtud šli jsme
k pamětní desce Tylové a po výkla-
du zapěli jsme opět "Kde domov
můj", kterážto píseň jest Tyl skida-
telen. Na to odebrali jsme se do
městské besedy, kde jsme pak po-
večeřeli.

Večer sešli jsme se do sokolov-
ny, kde uspořádán večer se zá-
bravným programem ku počtě našf.
Střední místa byla vyhrazena pro
Američany a hosty pražské, okolní
pak pro hosty domácí. Sál byl brzy
naplněn do mst nejposlednějších a
mnoho z hostů domácích bylo nu-
ceno státi u vchodu sokolovny. Po
zahrání hudby povstal rev. Hojsa a
děkoval jmenem amerických Čechů
za uvítání a laskavé pohostění. Po

něm mluvil radní městský p. Do-
skočil, který vřel nás co bratry a
sestry několika slovy ve jménu So-
kola. Na to povstal purkmistr p.
Macháček, aby nás co hlava obec
uvřtál. Sotva ale pronesl: "Bratři
a sestry — —" pozdvihlo se asi
zaleťe chlapiško nedaleko vchodu
a proneslo: "Zapovídám vám mlu-
vit, to není na programu." Na
chvíli zavládo hrobové ticho. To
neočekávané drzé vystoupení pře-
kvapilo a ohromilo každého. Ale
starosta neustrávil přftomnost du-
cha, zvolal: "Bratři, já vás vítám
miléntm." A šedý, občanstvem
zvolený a časem potvrzený staro-
sta města nesdi, aby uposlechl na-
řizení mladfka, praktikanta c. k.
hejtmantví. Ale tato krátká řeč
starostova vzbudila bouři, jakou
nejlepší řeč vzbuditi nemohla.
"Sláva, na zdar," bouřilo snf, dá-
my vystoupily na židli a mávaly
starostovi vřelí kyticemi. Hudba
pošala hráti: "Až budu za mořem
bydleti." když pan praktikant
(dr. Polák) vyskočil na sesli a za-
pověděl hudbě hráti. Nyní na-
stala děsná bouře.

"Dám vás vyklidit," volal prak-
tikant.

"Hněj se vyklízet," zvolal kdosi
a jiní volali: "K tomu nemáte
práva," kdežto někteří bližší do-
mlovali praktikantovi, aby raději
odešel. Pak se vše utišilo a před-
neseno něco z programu. Ale když
pak opět praktikant Polák proti
něčemu zakročil, zabouřilo to snf
znovu a volání slávy nepřestávalo.
Zadní dokonce počali pěti: "Hej
Slovane". Nyní prohlásil prakti-
kant schůzi ze rozpuštěnou. Tím
dosáhla bouře vrcholu. Nadávky
sypaly se na praktikanta jako dést.

"Vždyť jste se nelegitimoval,"
"co tu chcete," "vyhďte ho," zně-
lo to sálem.

Tento hluk trval celých 10 minut
mezi čimž kdosi provolával přpitky
Husovi, Barákovi, Havlíčkovi, Sla-
dokovskému. Volání a vyzývání prak-
tikanta zaniklo v pusté vřavě. Když
konečně bylo slyšeti slova jeho:
"Absolutně ani slova," povstal pan
N. ... z Chicaga a za ticha pronesl:
"Na to nejsme my ze země volno-
sti zvyklí. Když nesmíme mluvit a
poslouchat, tak nás dejte někam do
ústavu hluchoněmých." Následek
byl potlesk a delší hluk.

"Prosím, pane, jak se jmenujete?"
tázal se praktikant.

"Chcete-li, dám vám svoji visitku,"
děl občan.

"Ne, ne, není třeba," volalo obe-
censtvo.

Rozčilení se stupňovalo, nadávky
praktikantovi sypaly se více a více
a slova "vyhďte jej" skoro již počí-
nala se stávat skutkem, neboť ně-
kolik rozvázněných mužů dralo se ku
předu množstvím. U samého jeviště
pak jedna panička zápasila s mužem
svým, který se chtěl vrhnouti na
praktikanta, stojícího na jevišti.

"A teď kde máte legitimaci," zvolal
náhle hlubokým svým hlasem
radní Doskočil, pán vysoký a těl-
natý.
Praktikant, rozčilením rozpálený,
nevěděl si rady a nic neukazoval.
"Tak pojďte dolů a hned," a prak-
tikant hnedem se třesa, lezl dolů.
Poněvadž situace nabývala již přf-
lišně přfkrsti, vyskočil starosta a
žádal všechny, aby opustili sň a šli
do městské besedy. Toto učiněno.
Na cestě však potkali jsme již četn-
ky s nasazenými bodáky.

V besedě pokračováno v zábavě.
Neminula však hodina, když zablesk-
ly se bodáky četnické v sňi. Za
četnky objevil se praktikant, který
vyskočil na židli, kázal aby se to
vše vyklidilo. Rozkazu uposlechnuto
bylo a vše hrnulo se ven, při čemž
ale padlo opět dosti nadávek, ná-
sledkem čehož dva páni byli nuceni
se legitimovati a jména jejich byla
zapsána. Četníků bylo celkem 8. Dva
v sňi, dva na schodech a dva v dole.
Mezi přftomnými bylo několik jed-
norozčáků a několik poddůstojníků,
kteří s též při tomto vyklizení zmi-
zeli. Odtud rozešli jsme se a část
nás přišla do hotelu na počtu, kdež
jme nebyli již znepokojováni. Sotva
však vyšli jsme ven, zvěděli jsme, že
bylo vojsko konsignováno. Dle jed-
né celá setnina 80 mužů, dle jiných
pouze nová a stará hotovost (bereit-
schaft) 30 mužů stála v plně zbroji
na náměstí. Kromě toho bylo ve
všech hostincích nařiseno, aby bylo

zavřeno. Tohoto uposle-
ne bylo s v mnohých lok-
nabit. Zde hlavně roků
udalostech těch a jak ob-
man, tak jeho praktikant b-
kritikování. Zbytek není
ně. Hano se rozčilení ut-
všech stranách i od úfadnt-
ských bylo nám projevováno pa-
nad tím, co se stalo. Vyř-
že druhého dne podpluk
schvaloval vyvolání vojska
toho. Okresní hejtmán pak
dne odejel do Prahy. Zde
o věci zprávu podal, či st-
"umjti," nevíme dosud.

Zavodňované pozemky.

Čtená redakce! — Omešdy
vám ohledně vřetných zavod-
pozemků, které mám k pa-
Union Pacific dráze a jáda
abyšte navrhl některý z čes-
Janů vašich, kteří by pozem-
navštívili, a se o nich pa-
Nevím jakou zprávu poda-
řil, že jest úpiné přizniva-
že není pozemků v tomto
by lepších výhod osadnict-
valy, které by tak velké a
kaldoročné úrody dávaly a
požívaly výhody blízké do-
tečného podnebí a dotré i za-
tak, jako tyto pozemky je-
mám.

Jeden z farmerů, jehož ka-
tu navštívili, usadil se tu
lety a sice z Colorado, kde
udání podobné pozemky,
tak jistou vodu jako tyto,
jsou pa \$75 až \$100 akr. Ty-
že by svých 160 akrů zde ne-
320 ve výhodní Nebrascce,
může vypěstovati na své
menší práci více plodin, než
čtyřtřech ve výhodní části
vždy jist sklidné velké, ať pr-
ne. Týž tvrdí také, že pro-
tové minulý rok ze 180 akrů
ných za \$2500 plodin, nepo-
zeň krmiva a mnohé jiné
farmě. Toto jest výborná
kde by se měl usazovati vas-
a s potěšením doprovodím ti-
koliv, kdo by se tam chtěl
aneb tam chtěl koupiti, jen k-
dopíše. Cesta z Omahy tam
stojí pouze asi \$12. V přilo-
znete dopis, který jsem ob-
jednoho farmera bydlícího n-
pozemcích, který přál bych s-
uveřejnil. V úctě váš,

T. S. Clarkse
503 First Nat.
Omaha

Hershey, Lincoln Co., Ne-
června 1895. — Major T. S. C
Omaha, Neb. — Čtený pane!
si vědět mé zkušenosti farma
zavodňovaných pozemcích v
Co. a proto vám sděluji násled-
V únoru 1890 přestěhoval jsem
z Champagne Co. Ill. a koupil
zemku od North Platte Land &
Co. blízce města Hershey a
používání vody ze "Staré".
Tehdy nevěděl jsem nic o zav-
ní. Prvním rokem prolomil je-
a sázel kukuřici, oves, pšenici
čata. Ten rok bylo velice such
můj oves vydal 45 bušů po akr-
níce 26 bušů a brambory 175
Kukuřice nedala více než 25
To byla sklizeň z drnu a já
tehdy jak zavodňovat náležitě.
1891 jme nepotřebovali zavod
proto že jsme měli dostatek
Od té doby byla samá suchá i-
zavodňoval každoročně s výsle-
výtečným. Nesklidil jsem nikdy
než 25 bušů po akru a sklizeň ja-
i 50. Oves sypal 50 až 60
Bramborů sklízím průměrem 2
po akru a z některého akru
až 350 bušů. Též jsem dělal
s cukrovkou a myslím že
nejlepší krajina k tomu účeli.
1890 jsem obdržel dva malé ba-
semene cukrovky z hospodářské v-
úřadovny a sklidil jsem pět veli-
nákladů cukrovky, která dle zk-
držela 22 procent cukrnatosti.
Vůbec má zkušenost zde jest v
uspokojivá a nechtěl bych jiti fa-
řiti na pozemky nezavodňované-
hu zde vypěstovati nač si jen vz-
nu a nemám tu nikdy nedrody. K-
jsem se zde usadil, trpěl jsem rev-
tissem, ale to pomínulo. Jsem
roků stár a zdrav jak jen člověk,
může i hodlám zde dny své skoro
požívaje zde úpiného zdraví a
každým rokem něco uložití pro
stará léta. V úctě váš,
Samuel Funkhause

Každá rodina ve Spojených
tech ví, že Severových Balesám p-
přifent neduhý jest nejlepší
středkem proti kašli.